

ระเบียบปฏิบัติในการเข้าชม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท

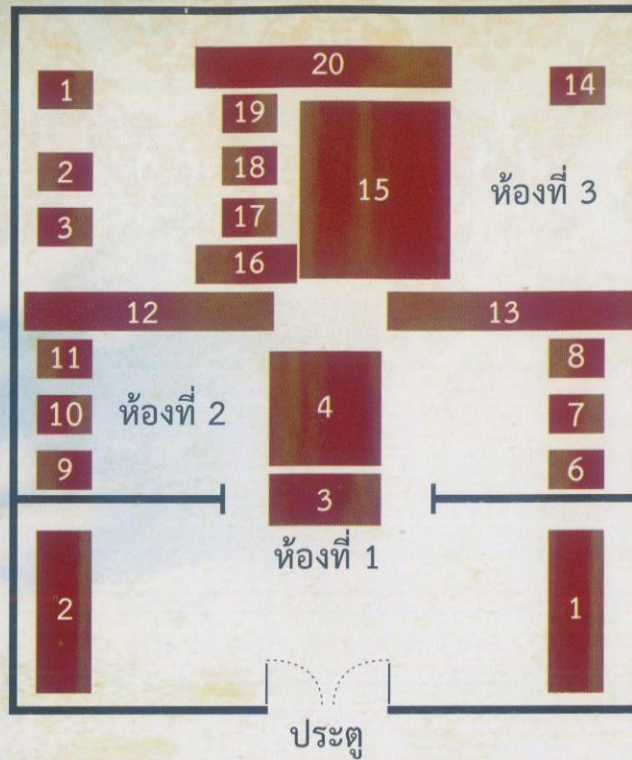
ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท ต้องแต่งกาย
ให้เป็นเรียบร้อย และต้องปฏิบัติตามต่อไปนี้

1. ห้ามนำหีบห่อและสิ่งใดๆ ที่อาจบรรจุปกคลุมปิดบัง
หรือซ่อนเร้นสิ่งของในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาทออก
หรือเข้าไปในห้องจัดตั้งโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
2. ไม่ก่อความรำคาญด้วยประการใดๆ แก่เจ้าหน้าที่
หรือผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท
3. ห้ามจับต้อง หรือหยิบฉวย สิ่งของที่จัดตั้งแสดงไว้
ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท
4. ห้ามสูบบุหรี่ในห้องจัดตั้งโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ
5. ห้ามขีด เขียน จารึก หรือทำความสกปรกแก่สิ่งของ
และอาคารสถานที่ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท
6. ห้ามบันทึกภาพ หรือเขียนรูปสิ่งของที่จัดตั้ง
แสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาทโดยมิได้รับอนุญาต
จากเจ้าอาวาสวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท
ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท
จังหวัดสระบุรี 18120

แผนผัง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งพระพุทธบาท

- ห้องที่ 1
1. ความเป็นมาของรอยพระพุทธบาท
  2. พระมหากษัตริย์ผู้บูรณะและปฏิสังขรณ์
- ห้องที่ 2
3. พระพุทธบาททองคำ
  4. พระพุทธรูป หลายปาง
  5. พระเขี้ยวแก้ว เครื่องประดับ
  6. เครื่องลายคราม เครื่องถม
- ห้องที่ 3
7. ผ้าทรงนารายณ์
  8. ยอดพระมณฑปเก่า
  9. เครื่องศราตราวุธ
  10. แหียงหลังช้างสมัยรัตนโกสินทร์

สำนักงานวัดพระพุทธบาท ราชวรมหาวิหาร
ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท
จังหวัดสระบุรี 18120

ประวัติความเป็นมา

องค์ปัจจุบันได้มาบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระพุทธบาทปฏิบัติสืบทอดต่อกันมา

รอยพระพุทธบาททองคำ

ที่สร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย และสร้างขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งใช้ในพิธีที่พระมหากษัตริย์เสด็จมาประกอบพิธีนมัสการรอยพระพุทธรูป

พระพุทธรูปทรงเครื่องปางห้ามสมุทร

(ปางประทานอภัยสองพระหัตถ์)
ศิลปะ รัตนโกสินทร์ ศตวรรษที่ 25

พระพุทธรูป

เป็นของที่พุทธศาสนิกชนได้นำมาถวายเป็นพุทธรูปเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา

ห้องแรก

พระมหากษัตริย์ผู้ก่อตั้งวัดพระพุทธบาท และผู้ค้นพบรอยพระพุทธรูป คือ พระเจ้าทรงธรรมและพระมหากษัตริย์แทบทุกพระองค์ ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ พระมหากษัตริย์

ราวเทียนเศียรนาค

เป็นของที่ตั้งไว้สำหรับรองรับเทียนในการจุดบูชารอยพระพุทธรูป ตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา

แหวนและสร้อย เครื่องประดับเหล่านี้เป็นของพระมหากษัตริย์และสาธุชนที่มานมัสการรอยพระพุทธรูป เกิดความเลื่อมใสศรัทธา จึงนำมาถวายไว้เป็นพุทธรูป

จารึกลานทอง

ที่ถวายไว้เป็นจารึกอักษรขอมและภาษาไทย

เครื่องลายคราม เครื่องถมปิด

เป็นของที่สาธุชน นำมาถวายเป็นพุทธรูป ตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา และสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ผ้าทรงนารายณ์

เป็นผ้าที่สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงเครื่องมาแล้วจึงมาเปลี่ยนเครื่องทรงใหม่เพื่อขึ้นนมัสการรอยพระพุทธรูป

ดาวเพดาน เป็นเครื่องทองประดับเพ็ชรประดับอยู่บนเพดานที่ยอดพระมณฑปน้อยในรอยพระพุทธรูป

พระวิหารหลวง 16 ห้อง ตั้งอยู่เชิงบันไดนาคท้ายพิภพใกล้กับพระราชวังโบราณ สันนิษฐานว่าคงจะสร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เรียกกันว่า “ห้องพระโรง” คงจะใช้เป็นห้องพระโรงมาก่อนในพงศาวดารรัชกาลที่ 4 มีกล่าวว่า “การพิหาร 16 ห้อง ที่เรียกว่าห้องพระโรงแห่งหนึ่ง บานประตูและหน้าต่างสกัดเป็นดวงตรา (ประจำรัชกาล) พระเจ้าแผ่นดินทั้ง 4 พระองค์ (ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์)”

พระวิหารหลวงหลังนี้ แต่เดิมเป็นที่ประทับเจ้านายฝ่ายใน ที่ตามเสด็จ ต่อมางานเทศกาลใช้เป็นที่พักพระอาคันตุกะ และเป็นที่พักพิภพของพุทธศาสนิกชน เช่น การเทศน์แจพระ 500 รูป ต่อมา พ.ศ. 2478 สมเด็จพระพุทธมาจารย์ (นวม) เห็นว่าที่พิภพอันศักดิ์สิทธิ์ที่วิหารคลั่งกล้านั้นแคบไป จึงย้ายมาที่พิภพอันทสสถานแห่งพระพุทธรูปที่ (พระวิหารหลวง)

สิ่งของที่จัดแสดงไว้ในพิภพอันทสสถานแห่งพระพุทธรูป

1. เครื่องมัทธมนภัณฑ์ มีรอยพระพุทธรูปทองคำ เครื่องเพชรเครื่องทอง
2. เครื่องเบญจรงค์ เครื่องถมปิด เครื่องลายคราม เครื่องสังคโลก เครื่องมุก เครื่องแก้ว
3. พระพุทธรูป และพระพุทธรูป พระพิมพ์สมัยต่าง ๆ
4. พระเชี้ยวแก้ว ต้นไม้เงิน ต้นไม้ทอง
5. เครื่องประกอบราชพิธีพืชมงคล
6. ผ้าทรงนารายณ์ ผ้าเครื่องทรงโบราณ